

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

14 ноември 1995 година*

По дело C-484/93

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора ЕО, от страна на Conseil d'État, Люксембург, в производството, висящо пред този съд между

Peter Svensson,

Lena Gustavsson

и

Ministre du Logement et de l'Urbanisme

относно тълкуването на членове 67 и 71 от Договора ЕО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н D. A. O. Edward и г-н G. Hirsch, председатели на състав, г-н G. F. Mancini, г-н F. A. Schockweiler, г-н J. C. Moitinho de Almeida (докладчик), г-н C. Gulmann, г-н J. L. Murray, г-н P. Jann, г-н H. Ragnemalm и г-н L. Sevón, членове,

генерален адвокат: г-н M. B. Elmer,

секретар: г-жа D. Louterman-Hubeau, главен администратор,

като взе предвид писмените становища, представени:

- за жалбоподателите в главното производство, от адв. Fernand Entringer, адвокатска колегия Люксембург,

- за гръцкото правителство, от г-н Panagiotis Kamarineas, юридически съветник на държавата в Правния съвет на държавата и г-жа Christina Sitara съдебен пълномощник в Правния съвет на държавата, в качеството на представители,

- за Комисията на Европейските общности, от г-жа Marie-José Jonczy, правен съветник и г-жа Hélène Michard, член на правния отдел, в качеството на представители,

като взе предвид доклада от съдебното заседание,

като изслуша устните становища на страните жалбоподатели, представлявани от адв. Fernand Entringer, на люксембургското правителството, за което се явява адв. A. Rodesch, адвокатската колегия Люксембург, на гръцкото правителство, за което

* Език на производството: френски.

се явява г-н Panagiotis Kamarineas и на Комисията, за която се явява г-жа Marie-José Joncзы и г-жа H      Michard, в съдебното заседание на 14 март 1995 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат в съдебното заседание на 17 май 1995 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 28 декември 1993 г., постъпило в Съда на 30 декември същата година, Conseil d'état (Държавен съвет), Люксембург е задал, въз основа на член 177 от Договора ЕО, един преюдициален въпрос относно тълкуването на разпоредбите на Договора, и по-специално на членове 67 и 71.

2. Този въпрос е бил поставен в рамките на един спор между съпрузите Svensson-Gustavsson, пребиваващ в Люксембург и Ministre du Logement et de l'Urbanisme, което, с Решение от 5 ноември 1992 г. им е отказало помощ за деца, които са на тяхна издр  жка за изплащането на лихвите във връзка със заем предназначен за построяване на жилище в B  reldange и сключен с Comptoir d'escompte de Belgique SA, установен и със седалище в Лиеж (Белгия).

3. Този отказ се основава на член 1, точка 3 от Регламента на Великото херцогство от 17 юни 1991 г., с който са приети разпоредбите относно ползването на субсидиите за изплащане на лихви по кредити с оглед построяването, придобиването или подобряването на едно жилище, който позволява да бъде предоставена субсидия за изплащането на лихвите само на лица, които са сключили заем с кредитна институция одобрена в Люксембург. А Comptoir d'escompte de Belgique не отговаря на това условие.

4. Le Conseil d'état, Люксембург, сезиран с жалбата срещу упоменатото решение и след като е установил, че Регламентът на Великото херцогство не е приет *ultra vires* по отношение на законовата основа, е решил да отложи постановяването на решението и да постави на Съда на ЕО следния преюдициален въпрос:

„Разпоредбите на Римския договор, по-специално членове 67 и 71, пречка ли са за една държава-членка да постави отпускането на една социална помощ за жилище, а именно субсидия за изплащане на лихви, в зависимост от условието заемите предназначени за финансирането на строителството, придобиването или подобряването на жилището, за което се отпуска помощта да са били сключени с кредитна институция одобрена в тази държава-членка?”

5. В съответствие с практиката на Съда (вж., по-специално Решение от 11 ноември 1981 г., Casati, 203/80, Recueil, стр. 2595, точки 8-13), член 67, параграф 1 от Договора се прилага от края на преходния период, на ограниченията за движението на капитали. Това премахване в същност е резултат от директивите на Съвета приети въз основа на член 69.

6. Следва да се отбележи, в тази насока, че ограниченията на движенията на капитали са били премахнати с Директива 88/361/ЕИО на Съвета от 24 юни 1988 г. относно прилагане на член 67 от Договора (ОВ L 178, стр. 5), приета въз основа на членове 69 и 70, параграф 1, в сила към момента на настъпване на фактите. Наистина, съгласно член 1:

”Държавите-членки премахват ограниченията за движенията на капитали, осъществявани между лица, които пребивават постоянно в държавите-членки, без това да засяга разпоредбите упоменати по-нататък. За да се улесни прилагането на настоящата директива, движенията на капитали се класифицират според номенклатурата изготвена в приложение I”.

7. А точка VIII от това приложение възпроизвежда точно краткосрочните, средносрочните и дългосрочните заеми и финансови кредити. От това следва, че движенията на капитали свързани с тези операции вече са либерализирани.

8. Трябва следователно да се прецени дали правна уредба, като разглежданата съдържа препятствие за така либерализираните движения на капитали.

9. В тази връзка следва да се отбележи, че в съответствие с член 1 от упоменатия по-горе регламент на Великото херцогство, субсидията за изплащането на лихвите се предоставя само ако лицата, които отговарят на определени условия, докажат, наред с останалото, „че са сключили с одобрена във Великото херцогство Люксембург кредитна институция, или с пенсионни фондове към социалното осигуряване, заем за построяването, за придобиването или за подобряването на едно жилище разположено на територията на Великото херцогство Люксембург и обитавано действително и постоянно от молителя”. От отговора даден от люксембургското правителство на поставения от Съда на ЕО въпрос, следва, че за да получи одобрение, банката трябва да е създадена или установена в Люксембург, или чрез филиал, или чрез клон.

10. В същност, разпоредби, които предполагат установяването на една банка в една държава-членка, за да могат ползвателите на един заем, които пребивават постоянно там, да получат субсидия за изплащането на лихвата предоставена от държавата, с публични средства, са в състояние да накарат заинтересуваните да се откажат да се обръщат към банки установени в друга държава-членка и следователно представляват пречка за движението на капитали като банкови кредити.

11. Следва да се отбележи между другото, че по силата на член 61, параграф 2 от Договора „Освобождаването на банковите и на застрахователните услуги, които са свързани с движението на капиталите, трябва да се извърши в хармония с постепенното освобождаване на движението на капитали.” След като операции като заеми за строителството отпускани от банки представляват услуги по смисъла на член 59 от Договора, следва при това положение да се прецени също, дали посочената от препращащата юрисдикция правна уредба е съвместима с разпоредбите на Договора относно свободното предоставяне на услугите.

12. На първо място, следва да се отбележи, че една правна уредба, която поставя отпускането на субсидия за изплащането на лихвите в зависимост от условието заемите да са били сключени с институция одобрена в съответната държава-членка, представлява също и дискриминация по отношение на кредитните институции установени в други държави-членки, забранена от член 59, алинея 1 от Договора.

13. На второ място, следва да се прецени дали една такава правна уредба може да бъде оправдана от гледна точка на разпоредбите на Договора. В тази връзка, люксембургското правителство, подкрепено от гръцкото правителство, възразява,

че разглежданото изискване се вписва в една политика със социална насоченост, чиито финансови и икономически последици са значителни. Така, ако се вземе предвид само 1994 г., сумата записана в държавния бюджет за субсидиите за изплащането на лихви е била 1 410 236 417 BEF, т. е., почти 1 % от целия бюджет. А Великото херцогство Люксембург си възстановява, посредством данъка върху печалбата на финансовите институции, една голяма част, около половината, от средствата изплатени за субсидиите за изплащането на лихви, което му дава възможност да следва една социална политика в полза на разрешаването на жилищните проблеми и да отделя значителни суми за един специален фонд за жилища. От това следва, че при липсата на разглежданата правна уредба, политиката за подпомагане на разрешаването на жилищните въпроси би била обречена на неуспех или най-малкото не би могла да бъде така щедра като тази, която се води в момента, така че една такава правна уредба била съвместима с член 59, параграф 1 от Договора.

14. Тези доводи не биха могли да бъдат възприети.

15. Наистина, както беше отбелязано в точка 12, разглежданата правна уредба съдържа дискриминация основана на установяването с цел извършване на стопанска дейност. А една такава дискриминация не би могла да бъде оправдана с мотивите за обществен интерес посочени в член 56, параграф 1 от Договора, към който препраща член 66, между които не фигурират цели имащи икономически характер (вж. по-специално Решение от 25 юли 1991 г. *Collectieve Antennevoorziening Gouda* и др., C-288/89, Recueil стр. I-4007, тока 11).

16. Наистина, в Решението си от 28 януари 1992 г. *Bachmann* (C-204/90, Recueil стр. I-249), и Комисия/Белгия (C-300/90, Recueil стр. I-305), Съдът е приел, че необходимостта да се осигури единството на даден данъчен режим може да оправдае правна уредба, която може да ограничи както свободното движение на работници, така и свободното предоставяне на услуги.

17. Настоящият случай обаче не е такъв.

18. В същност, докато по упоменатите по-горе дела е съществувала пряка връзка между възможността за приспадане на вноските и данъчното облагане на дължимите от застрахователите суми в изпълнение на договорите за застраховка за старост и смърт, връзка която е трябвало да бъде запазена, за да бъде съхранено единството на разглежданата данъчна система, в случая не съществува никаква пряка връзка между отпускането на заем и получателите на субсидията за изплащането на лихвата, от една страна и нейното финансиране посредством данъка събиран върху печалбите на финансовите институции, от друга страна.

19. Ето защо, следва да се отговори на националната юрисдикция в смисъл, че членове 59 и 67 от Договора не позволяват една държава-членка да постави отпускането на социална помощ за разрешаването на жилищните проблеми, по-специално субсидия за изплащане на лихвата, в зависимост от условието заемите предназначени за финансирането на строителството, на придобиването или на подобряването на жилището, за което се отпуска помощта, да са били сключени с кредитна институция одобрена в тази държава-членка, което предполага тя да бъде установена там.

По съдебните разноски

20. Разноските направени от люксембургското и гръцкото правителства и от Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред Съда, не могат да бъдат възстановени. Тъй като производството има по отношение на страните по главния иск характер на инцидентен иск, предявен пред националната юрисдикция, тя следва да се произнесе по въпроса за разноските.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпроса, отнесен до него от страна на Conseil d'État, Люксембург с Решение от 28 декември 1993 г., реши:

Членове 59 и 67 от Договора ЕО не позволяват една държава-членка да постави отпускането на една социална помощ за подпомагане на устройването с жилище, а именно една субсидия за изплащането на лихвите, в зависимост от условието заемите предназначени за финансирането на строителството, на придобиването или на подобряването на жилището, за което се отпуска помощта, да се били сключени с кредитна институция одобрена в тази държава-членка, което предполага, че тя е установена там.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 14 ноември 1995 година.

Подписи